

PŘÍČINY (ETIOLOGIE) SPU

Klasická teorie příčin obtíží dle O. Kučery – 60. léta 20. stol. (Zelinková 2003):

- 50 % dětí lehká mozková dysfunkce (LMD),
- 20 % dědičnost,
- 15 % kombinace dědičnosti a LMD,
- 15 % etiologie neurotická nebo nejasná.

LATERALITA (Zelinková 2003):

- přednostní užívání jednoho z párových orgánů (hybných, smyslových),
- tvarová, funkční, praváctví, leváctví, ambidextrie, souhlasná, zkřížená,
- levá hemisféra
- pravá hemisféra
- BAKKER: pravoemisférová dyslexie, levoemisférová dyslexie.
- BROCK (Brocovo motorické centrum řeči), WERNICK (Wernickovo centrum porozumění řeči).

Současné teorie (Zelinková 2003):

- Biologicko – medicínská rovina.
- Kognitivní rovina.
- Behaviorální rovina.

Současné teorie (Bartoňová in Pipeková ed. 2006):

- Dispoziční (konstituční) příčiny.
- Genetické vlivy s odchylkami v CNS.
- LMD.
- Vlivy rodinného prostředí.
- Podmínky školního prostředí.

Základní příčiny dle doby vzniku:

1. Období prenatální.
2. Období perinatální.
3. Období postnatální.

Neurobiologické poruchy (Bartoňová in Pipeková ed. 2006):

- snížený objem mozkové tkáně,
- odchylky od architektury neuronových spojení,
- odchylky v elektrické aktivitě mozku (měří se pomocí EEG),
- nedostatečné okysličování mozku,
- deficity neurotransmiterů (dopamin, serotonin),
- dietní vlivy,
- nezjištěné či kombinované příčiny.

Teorie vysvětlující příčiny (Selikowitz 2000):

1. TEORIE ZÁKLADNÍ PŘÍČINY (genetické faktory, faktory související s prostředím).
2. TEORIE POŠKOZENÍ, MALFORMACE, DYSFUNKCE A ZPOŽDĚNÉHO DOSPÍVÁNÍ MOZKU (lehká mozková dysfunkce-LMD).
3. TEORIE SELHÁNÍ MOZKOVÉ DOMINANCE (lateralita).
4. TEORIE VADNÉHO ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ (tištěné slovo – oči – mozek).